

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน เรื่อง

การศึกษาพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย

ผู้วิจัย

นางสาวสุมาลี เครือคำวัง

รหัส571151321054

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

รายวิชา การปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะ 2

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์กำแพงเพชร)

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็กของเด็กปฐมวัย

ชื่อผู้วิจัย

นางสาวสุมาลี

เครือคำวัง

ปีที่ทำวิจัย

2561

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาปฐมวัยหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็ก อายุ 3-4 ปี พุทธศักราช 2560 เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคลในการเตรียมความพร้อมด้านพัฒนาการทั้ง 4 ด้านผ่านการจัดกิจกรรมในรูปแบบบูรณาการผ่านการเล่นเพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรงคือ ประสบการณ์สำคัญจึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ คือ แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น) เล่นสมมติได้ รู้จักรอคอย แสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น ชอบทำท่ายูโยยี ต้องการให้มีคนฟัง คนสนใจ แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม ชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางน้อยลง ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจ เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกถึงความรู้สึกที่เหมาะสมกับวัย มีความสุข ร่าเริง แจ่มใส ได้พัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สุนทรีย์ภาพ ความรู้สึกดีต่อตนเองและความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ การพัฒนาอารมณ์จิตใจและปลูกฝังคุณธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นมีความเชื่อมั่นกล้าแสดงออกมี วินัยในตนเองรับผิดชอบข้อสัตย์ประหยัดเมตตา กรุณาเอื้อเฟื้อแบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือกได้รับการตอบสนองตามความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดคล้องคุณธรรม จริยธรรมตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวยพัฒนาการด้านอารมณ์ยังไม่พร้อมที่จะรับรู้และเห็นใจตอบเพื่อนๆและสิ่งต่างๆรอบตัว หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์เป็นประสบการณ์สำคัญ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

ผู้วิจัยเป็นผู้ดูแลเด็กศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ตาว ตำบลแม่ตาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยประจำวัน พบปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนขาดวินัยในตนเองและวินัยในหมู่คณะ หรือขาดคุณธรรม จริยธรรม หรือจิตพิสัย มีพฤติกรรมการละเมิดสิทธิของผู้อื่น เช่น การรื้อค้นสิ่งของของผู้อื่น หรือหยิบฉวยของผู้อื่นโดยเห็นแก่ตัว ไม่มีน้ำใจ ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ครู ไม่สามารถเก็บรักษา

ของใช้ส่วนตัวและของเล่นได้ ทั้งขยะไม่เป็นที่ ไม่มีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ไม่มีจิตสำนึกรักษาสถานศึกษาหรือห้องถิ่น และไม่สามารถทำงานได้ตามจุดมุ่งหมาย ไม่มีความรับผิดชอบ โดยไม่ต้องมีผู้ใดบังคับควบคุม เช่น ไม่สามารถสร้างผลงานได้ด้วยตนเอง ไม่รู้จักรักษาความสะอาดของร่างกาย ไม่รู้จักรักษาความปลอดภัยของตนเองไม่สามารถควบคุมอารมณ์ ไม่มีสมาธิ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ไม่สามารถในการรับรู้ถึงความต้องการของคนอื่นและไม่รู้จักมารยาททางสังคม แสดงอารมณ์ตามความรู้สึกเป็นต้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำให้การจัดการศึกษา สำหรับเด็กปฐมวัยไม่เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ว่าด้วยการพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจแสดงออกทางอารมณ์ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์ แสดงอารมณ์ได้สอดคล้องกับสถานการณ์อย่างเหมาะสม

จากการศึกษางานวิจัย เรื่อง การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ (บุษบาร์ตัน ศรีนวลไสว 2553, หน้าบทคัดย่อ) พบว่า ผลการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์สามารถพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้กับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้เป็นอย่างดี เด็กสามารถควบคุมอารมณ์ความรู้สึกโกรธได้ สามารถแสดงความรู้สึกดีใจ ชอบใจ ที่ได้ทำกิจกรรมที่ตนเองต้องการ มีความเอื้อเฟื้อและรู้จักการช่วยเหลือเพื่อนๆ รู้จักการลอบโยนและให้กำลังใจเพื่อนๆ เมื่อเพื่อนมีปัญหา สามารถเรียนรู้แบบอย่างที่ดีจากนิทานได้ และ จารุณี ศรีเผือก (2554, หน้าบทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยการตอบคำถามและด้วยการแสดงบทบาทสมมติ พบว่า เด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยการแสดงบทบาทสมมติมีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมสูงกว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยการตอบคำถามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เด็กปฐมวัยหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยตอบคำถามและด้วยการแสดงบทบาทสมมติ ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ระดับสูง มีค่าเฉลี่ยพฤติกรรมทางสังคมสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่มีความฉลาดทางอารมณ์ระดับกลาง และระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 กิจกรรมการเล่านิทานประกอบภาพด้วยการตอบคำถามและด้วยการแสดงบทบาทสมมติ ไม่มีปฏิสัมพันธ์กับระดับความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย จึงไม่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย รวมทั้ง นิภาลัย ทองชาติ (2553, หน้าบทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง การสร้างหนังสือนิทานประกอบภาพในการเตรียมความพร้อมด้านการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย พบว่า หนังสือนิทานประกอบภาพที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 95.83 / 84.44 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หนังสือนิทานประกอบภาพมีค่าดัชนีประสิทธิผล เท่ากับ 0.6175 ซึ่งแสดงว่า หนังสือนิทานประกอบภาพช่วยทำให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 61.75 นักเรียนที่เรียนด้วยหนังสือนิทานประกอบภาพมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยหนังสือนิทานประกอบภาพอยู่ในระดับมากโดยหนังสือนิทานประกอบภาพที่สร้างขึ้น

มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเหมาะสมนักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนรู้ เป็นประโยชน์สำหรับนักเรียนและครู ดังนั้นครูสามารถนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้

จากสถานการณ์ปัญหาข้างต้นผู้วิจัยจึงได้พัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพเสริมสร้างพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาใช้ในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจที่มีต่อความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเด็กเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้แสดงออกทางอารมณ์อย่างเหมาะสมกับวัย และสถานการณ์มีความรู้สึกที่ดีต่อผู้อื่นในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กตลอดจนช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยได้ใช้เป็นแนวทางพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านความฉลาดทางอารมณ์ก่อน-หลังการทดลอง
2. 1. เพื่อเปรียบเทียบความรู้เรื่องด้านความฉลาดทางอารมณ์ ก่อนและหลังการทดลอง

ขอบเขตการวิจัย

1.ขอบเขตด้านประชากร/ กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยได้แก่ เด็กปฐมวัย ชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี กำลังศึกษาชั้นอนุบาล 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ตาว ตำบลแม่ตาว อำเภอสอด จังหวัดตาก จำนวน 16 คน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ เด็กปฐมวัย ชาย – หญิง อายุระหว่าง 4 – 5 ปี กำลังศึกษาชั้นอนุบาล 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ตาว ตำบลแม่ตาว อำเภอสอด จังหวัดตาก ภาคเรียนที่2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 16 คน เพียง 1 ห้องเรียน

การได้มาของตัวอย่าง ด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยไม่ใช้ทฤษฎีความน่าจะเป็นวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

2. ด้านตัวแปร

ตัวแปรในการวิจัย ประกอบด้วย

1.ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเสริมสร้างพัฒนาการด้านความฉลาดทางอารมณ์

2.ตัวแปรตาม คือ ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการอารมณ์จิตใจหลังจากการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเสริมสร้างพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์

3. ด้านเนื้อหา การวิจัยนี้ดำเนินการในหน่วยการเรียนรู้

3.1 เครื่องใช้สารพัดประโยชน์	สาระที่ควรรู้ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
3.2 ผักและผลไม้ที่น่ากิน/ล่อยกระทง	สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก
3.3 มหัศจรรย์ต้นข้าว	สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก
3.4 พืชน่ารู้	สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก
3.5 วงจรชีวิตสัตว์	สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก
3.6 กลางวัน กลางคืน /วันเด็ก	สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก
3.7 สีแสนสวย	สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก
3.8 สัตว์โลกน่ารัก	สาระที่ควรรู้ ธรรมชาติรอบตัวเด็ก

ใช้เวลาทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 วัน วันละ 30 นาที รวม 8 ครั้ง

การวิจัยครั้งนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการพัฒนาหนังสือนิทานประกอบภาพเสริมสร้างพัฒนาการความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยจำนวน 1 เรื่องดังต่อไปนี้

เล่มที่ 1 เรื่อง หนูรู้สึกแบบ.....????

นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย

เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กชาย- หญิง อายุระหว่าง 4-5ปี จำนวน 16 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ตา

ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความฉลาดทางอารมณ์ มาจากคำในภาษาอังกฤษ คือ Emotional Intelligence หรือEmotional Quoten เรียกว่า EQ ส่วนในภาษาไทยยังไม่มีคำบัญญัติศัพท์คำนี้อย่างเป็นทางการมีแต่ผู้แปลมาจาก Emotional Intelligence ใช้คำ ว่า เชาวปัญญา หรือความฉลาดทางอารมณ์ สมาคมจิตวิทยาแนะแนวแห่งประเทศไทยใช้คำว่า ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ โดย ทศพร ประเสริฐสุข (2543 : 91) สถิติปัญญาทางอารมณ์ โดย วิลาศลักษณ์ ชั่ววลี (2542 : 63) ความฉลาดทางอารมณ์ โดย เทิดศักดิ์ เดชคง (2548 : 16)

พฤติกรรมทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย หมายถึง กรมสุขภาพจิต (2544, หน้า1) ได้ให้ความหมายความฉลาดทางอารมณ์ไว้ คือ ความสามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ขณะที่พัฒนาการด้านร่างกายของเด็กปฐมวัยมีการเจริญเติบโต พัฒนาการทางด้านอารมณ์ก็เช่นเดียวกัน เด็กวัยอนุบาลจะแสดงออกด้านอารมณ์เด่นชัดขึ้น มีความสนใจในเรื่องต่างๆค่อนข้างสั้น เวลาดีใจ เสียใจ โกรธ หรือกลัว ก็จะแสดงอารมณ์ออกมาเต็มที่ ได้แก่ กระโดด กอด ตบมือ โวยวาย ร้องไห้เสียงดัง ทูบตี ขว้างปาสิ่งของ ไม่พอใจเมื่อถูกห้าม ฯลฯ เพียงชั่วครู่ก็จะหายไป ความฉลาดทางอารมณ์ในด้านการรู้จักตนเอง และรับรู้ความรู้สึก ของคนอื่น ซึ่ง สุรพงษ์ อัมพวงษ์ (2541, หน้า8) กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นการรู้จัก

ตนเองรู้ว่าตนเองเป็นใคร มาจากไหน ต้องการอะไรในชีวิต สามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้ มีวินัยสูง บังคับใจตนเองได้ รู้จักผิดชอบชั่วดี สามารถจัดการอารมณ์ผู้อื่น มีอารมณ์ร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับมนัส บุญประกอบ (2545, หน้า55) กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์เป็นความสามารถที่จะอ่านใจเขาใจเราของบุคคล รู้จักควบคุมและใช้อารมณ์ความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม มองโลกในแง่ดีมีความเป็นผู้นำ และรู้จักรักษาสัมพันธภาพกับบุคคลอื่นไว้ได้ และ เทิดศักดิ์ เดชคง (2543, หน้า54) กล่าวว่า ความฉลาดทางอารมณ์หมายถึง ความสามารถทางอารมณ์ในการรับรู้และเข้าใจตนเองเข้าใจเห็นใจผู้อื่นมีความมุ่งมั่น อดทน รอคอย เพื่อไปยังเป้าหมาย มองโลกในด้านที่เป็นบวกและรู้จักจัดการกับความขัดแย้งของตนเองได้

ความหมายของ โครงสร้างและองค์ประกอบความฉลาดทางอารมณ์เด็ก อายุ 3-5 ปี ของ กรมสุขภาพจิต (2546, หน้า 45) แยกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ดี คือ ความพร้อมทางอารมณ์ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่น

1.1 รู้จักอารมณ์ รู้จักลักษณะอารมณ์ของตนเองและการแสดงออกทางอารมณ์ของตนเอง และผู้อื่น

1.2 มีน้ำใจ รู้จักแสดงความสนใจแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่น

1.3 รู้ว่าอะไร ถูกอะไรผิด อะไรควร อะไรไม่ควร

2. เก่ง คือ ความพร้อมทางอารมณ์ที่จะพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ

2.1 กระตือรือร้น/สนใจใฝ่รู้ เป็นความสนใจใฝ่รู้ในสิ่งแวดลอม

2.2 ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง เป็นการยอมรับและยืดหยุ่นเมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลง

2.3 กล้าพูดกล้าบอก เป็นการกล้าพูดบอกถึงความรู้สึก ความต้องการหรือเรื่องราวต่างๆ กับผู้อื่น

3. สุข ความพร้อมทางอารมณ์ของบุคคลที่ทำให้เกิดความสุข

3.1 รู้จักพอใจ เป็นความรู้สึกพอใจจากการได้รับความรัก ความสนใจ และความชื่นชมจากผู้อื่น

3.2 อบอุ่นใจ เป็นความรู้สึกที่เกิดจากการได้รับการดูแลปกป้องคุ้มครอง

3.3 สนุกสนานร่าเริง เป็นความสามารถในการสนุกสนานกับการเล่นทำกิจกรรมตามลำพัง และร่วมกับผู้อื่น

วลัยลักษณ์ พิริยะสุรวงศ์ (2545, หน้า18) ได้อธิบายว่า การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ให้แก่เด็กนักเรียนสามารถเริ่มกระทำได้ตั้งแต่วัยอนุบาล โดยผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น

- 1.สอนให้เด็กรู้จักตนเอง ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม
- 2.ฝึกพูดและเขียนที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึก
- 3.ให้เด็กแบ่งกลุ่มทำงานร่วมกับเพื่อน เรียนรู้การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและการแบ่งปัน
- 4.เลือกตัวอย่างที่ดี หรือตัวละครมาให้นักเรียนวิเคราะห์ผลจากพฤติกรรมเหล่านั้น

การเล่านิทาน หมายถึง การเล่านิทานทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนาน เพลิดเพลินและผ่อนคลายอารมณ์แล้ว เนื้อหาในนิทานยังสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่ฝังแน่นเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนของเด็ก อีกทั้งยังช่วยเสริม สร้างพัฒนาการในด้านภาษาของเด็กได้อีกด้วย เด็กมักจะบ่นว่า เรียบร้อยให้ผู้ใหญ่เล่านิทานให้ฟังทุกวัน แม้ว่านิทานเรื่องนั้นเด็กจะเคยฟังมาแล้วก็ครั้งก็ตาม เด็กบางคนอาจต้องการออกมาเล่านิทานให้เพื่อนๆ ฟัง หรือเด็กบางคนอาจต้องการแสดงบทบาทของตัวละครในนิทาน พฤติกรรมต่างๆเหล่านี้เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะและธรรมชาติของเด็กทุกคนที่ชอบฟังนิทาน ไม่ว่าจะเป็นเด็กในระดับใด การฟังนิทานนอกจากจะทำให้เด็กมีความสุข สนุกสนาน และผ่อนคลายอารมณ์แล้ว นิทานยังช่วยให้เด็กได้พัฒนาทักษะทางภาษา โดยเฉพาะทักษะการฟัง การพูด การกล้าแสดงออก การคิดและจินตนาการที่กว้างไกล รวมถึงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้กับเด็กจากการฟังนิทานที่มีเนื้อหาสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมที่ฝังแน่นจากการเลียนแบบพฤติกรรมของตัวละครในนิทานที่เด็กได้ฟัง เด็กจะมีความเชื่อ ศรัทธา และพร้อมที่จะปฏิบัติตามบทบาทของตัวละครนั้นๆ ซึ่งเป็นธรรมชาติของเด็กปฐมวัยที่มักจะมีการเรียนรู้พฤติกรรมต่างๆจากการเลียนแบบบุคคลที่เด็กรักและศรัทธาและเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของแบนดูรา (Bandura Social Learning Theory) ที่เชื่อว่าเด็กเรียนรู้พฤติกรรมจากการใช้ตัวแบบ สัญลักษณ์และทุกสิ่งทุกอย่างในสังคม (Learning through modeling) ซึ่งเกิดจากการรับรู้พฤติกรรม และสามารถแสดงพฤติกรรมหรือกระทำตามตัวแบบนั้นได้ นิทานมีอิทธิพลต่อเด็กปฐมวัยมาก การที่พ่อแม่และครูสร้างความใกล้ชิดกับเด็กโดยการเล่านิทานจะช่วยให้เข้าใจเด็กมากขึ้น ช่วยให้เด็กเกิดความสุข สนุกสนาน มีความรู้สึกอบอุ่น และใกล้ชิดผู้เล่า การเล่านิทานให้เด็กฟังอย่างสม่ำเสมอทำให้เด็กรับรู้ถึงความรู้สึกว่าได้รับความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ การเล่านิทานให้เด็กฟังไม่ใช่เล่าเพื่อให้เด็กเกิดความสุขและตลกขบขันเท่านั้น แต่ความเป็นจริงเด็กต้องการความน่าสนใจและประโยชน์ที่ได้จากการฟังนิทานในด้านของการสร้างสรรค์จินตนาการ ความคิด ความเข้าใจ ความฝันและการรับรู้ให้กับเด็ก ตัวละครแต่ละตัวในนิทานจะสร้างจินตนาการในสมองเด็ก การเล่านิทานจึงเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นสำหรับเด็กในการสร้างเสริมเด็กได้ในทุกเรื่องรวมถึงการสร้างนิสัยรักการอ่าน อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมพัฒนาการตามวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาให้เกิดขึ้นกับเด็กได้อีกด้วย กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551, หน้า218) ได้ให้ความหมายของการเล่านิทานไว้ว่าการเล่านิทาน หมายถึง การเล่านิทานเป็นสื่อที่สร้างจินตนาการสร้างความฝัน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็ก ตัวละครแต่ละตัวในนิทานจะต้องสร้างจินตนาการให้บรรเจิดในสมองเด็ก

หนังสือนิทาน กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า1) นิทาน หมายถึง สะพานที่ผู้ใหญ่จะทอดถึงเด็ก และสามารถสัมผัสถึงความรัก ความเมตตา ความรู้สึกนึกคิดที่ดึงดูดสิ่งทั้งหลายทั้งปวงนอกจากนี้แล้ว นิทานยังหมายถึง กระบวนการสำคัญในการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมอันดีงามให้เกิดแก่ชีวิตผ่านกระบวนการที่สนุกสนาน เต็มไปด้วยจินตนาการที่มีชีวิตชีวา ครุรักษ์ ภิรมย์รักษ์ (2540, หน้า45) กล่าวว่านิทานเป็นเรื่องราวต่างๆ ไปที่เล่าสืบทอดกันมาโดยมีจุดประสงค์เพื่อสืบทอดประสบการณ์ ความรู้ ความคิด หรือค่านิยมบางอย่างให้กับผู้ฟังพร้อมทั้งสอดแทรกความสนุกสนานเพลิดเพลินไปพร้อมๆ กัน เกริก ยूनพันธ์ (2539, หน้า8) ได้ให้ความหมายว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่สืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยโบราณเป็นการผูกเรื่องขึ้น เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนุกสนาน ตลอดจนแทรกแนวคิดเพื่อให้เด็กนำไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตกุลยา ตันติผลาชีวะ (2541, หน้า2-10) ได้ให้ความหมายไว้ว่า นิทาน คือ สิ่งที่มีประสิทธิภาพสำหรับการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย ไม่มีเด็กคนใดไม่ชอบฟังนิทาน นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝัน ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ให้กับเด็กสรุปได้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบทอดกันมาหรือมีผู้แต่งขึ้นเพื่อให้ผู้ฟังได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน และสามารถนำความคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่า นิทาน หมายถึง เรื่องราวที่เล่าสืบทอดกันมาหรือเรื่องที่ผูกขึ้นโดยจุดมุ่งหมายที่จะถ่ายทอดความรู้สึก นึกคิดที่ดึงดูด และยังสอดแทรกคติสอนใจเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้แก่เด็กๆ นอกจากนี้ยังได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินอีกด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

โกแมน (Goleman. 1998 : Unpaged) ได้เสนอกรอบแนวคิดและโมเดลความฉลาดทางอารมณ์เกี่ยวกับสมรรถนะด้านเชาว์อารมณ์ (The Emotional Competence Frame-work) ไว้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2551 : 83 -87)

1. การตระหนักรู้อารมณ์ของตนเอง (Self - Awareness) คือ การที่บุคคลรู้ว่าตนรู้สึกอย่างไรในขณะนั้น สามารถบอกความรู้สึกของตนเองได้อย่างถูกต้องและเปิดเผย รู้ว่าเกิดอารมณ์ของตนเองมีสาเหตุมาจากสิ่งใด และจะมีผลต่อตนเองผู้อื่นและการปฏิบัติงานอย่างไร สาเหตุความวิตกกังวลความคับข้องใจ มีสติอยู่ตลอดเวลา รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง มีความมั่นใจในตัวเอง สามารถตัดสินใจคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมั่นใจ

2. การจัดการกับอารมณ์ของตนเอง (Self - Regulation) คือ ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และแรงกระตุ้นได้อย่างเหมาะสม สามารถคิดอย่างมีเหตุผล ยอมรับและก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ใช้คำพูดอย่างระมัดระวังเหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ยอมรับความล้มเหลวและหาทางออกได้อย่างสมเหตุสมผล

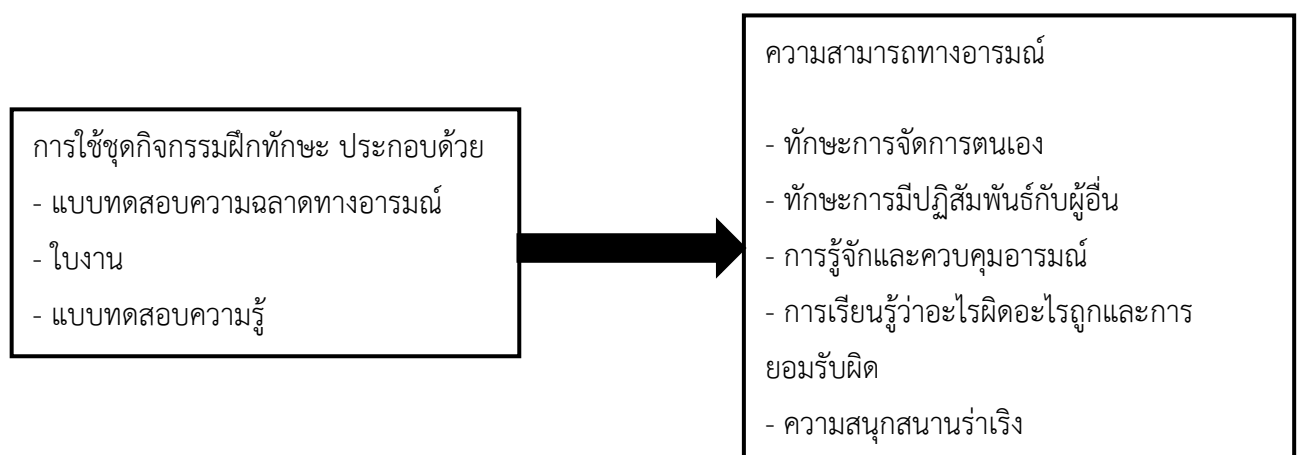
3. การจูงใจตนเอง (Motivation) คือ การใช้พลังความรู้สึกภายในเพื่อเป็นสิ่งกระตุ้นเตือนให้ตนทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยไม่คำนึงถึงสิ่งจูงใจภายนอก เช่น เงินหรือสิ่งตอบแทนอื่นๆ มีความ

พอใจที่จะปรับปรุงงานให้ดีขึ้นกว่าเดิม สามารถสร้างทางเลือกใหม่ในการงานที่จะสามารถนำไปสู่เป้าหมายที่ดี มองโลกในแง่ดี ไม่ทอดทิ้งต่ออุปสรรคและความล้มเหลว

4. การเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น (Empathy) คือ ความรับรู้ถึงความรู้สึก ความต้องการของผู้อื่น สามารถรับรู้ สนใจเข้าใจในแง่คิดทัศนคติของผู้ที่อยู่รอบข้างตัดสินใจทำได้โดยคำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น ไม่ใช่ความคิดของตนเป็นหลัก

5. การมีทักษะทางสังคม (Social Skill) คือ ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น สามารถเป็นมิตรกับบุคคลได้ทุกประเภท มีความสามารถในการพูดโน้มน้าว ชักจูงให้ผู้อื่น คล้อยตามกับสิ่งที่ตนเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม เสริมสร้างความร่วมมือในการทำงานและความสามัคคีในหมู่คณะ สามารถทำให้ผู้ที่อยู่รอบข้างมีความสุข

แสดงได้ดังแผนภาพต่อไปนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลองแบบ One- Group Pretest – Posttest Design เก็บรวบรวมข้อมูลจาก เด็กชาย - หญิง อายุระหว่าง 4 - 5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 2 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ตาว จำนวน 16 คน

เครื่องมือวิจัย ได้แก่

1. หนังสือนิทานประกอบภาพเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม
2. แบบทดสอบความรู้ เรื่อง อารมณ์ดี ยิ้ม อารมณ์เสียใจ ร้องไห้ อารมณ์แสบป็น อารมณ์รักกัน อารมณ์ไม่สบาย

3. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจ

ซึ่งเป็นเครื่องมือวิจัยที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ

1.กำหนดแหล่งข้อมูลงานวิจัยเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านอารมณ์ และจิตใจและหนังสือนิทานประกอบภาพเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ให้สอดคล้องกับ หลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ของการพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจการแสดงออกทางอารมณ์ ได้เหมาะสมกับวัยและสถานการณ์ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำปัญหาการพัฒนาการ ด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์สำหรับเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ตาวใน เรื่อง หนูรู้สึก....???? มาใช้ในการสร้างเนื้อหาของหนังสือนิทานประกอบภาพเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของ เด็กปฐมวัย

2.ดำเนินการสังเคราะห์ข้อค้นพบของงานวิจัย โดย

ขั้นที่ 1 ทำการศึกษาข้อค้นพบจากงานวิจัยเกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ด้านอารมณ์จิตใจ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ตาว จำนวนทั้งสิ้นจำนวน 16 คนพบปัญหาซึ่งส่งผลมีนักเรียนไม่สามารถในการควบคุมอารมณ์ไม่มีสมาธิ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ไม่มีความสามารถในการรับรู้ถึงความต้องการของคนอื่นและไม่รู้จักมารยาททาง สังคม แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก ชอบจะทำให้ผู้ใหญ่พอใจมีคุณลักษณะไม่พึงประสงค์ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำให้ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยไม่เป็นไปตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ไว้ใน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ว่าด้วย การพัฒนาหนังสือและศึกษาหนังสือนิทานประกอบภาพ เสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย รวมทั้งศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อนำมาใช้ในการ แก้ปัญหาที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนเพื่อสร้างพัฒนาการด้านความฉลาดทางอารมณ์

ขั้นที่ 2 ทำการอ่านข้อค้นพบของงานวิจัยให้เข้าใจ แล้วทำการเรียบเรียงสาระสำคัญของข้อค้นพบ ด้วยกัน

ขั้นที่ 3 นำเสนอผลการวิจัยซึ่งเป็นผลจากการสังเคราะห์ข้อค้นพบ เพื่อนำไปพัฒนาเป็นหนังสือนิทาน ประกอบภาพเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม ดังต่อไปนี้

เล่มที่ 1 เรื่องหนูรู้สึก....????

3.นำหนังสือหนังสือนิทานประกอบภาพส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์เด็กปฐมวัย ไปใช้กับเด็กปฐมวัย ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลแม่ตาว อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จำนวน 16 คน ที่เรียนระดับปฐมวัยใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเบื้องต้น

นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอครูพี่เลี้ยงแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้ง ทางด้านเนื้อหา จากนั้นนำมาจัดเป็นแบบทดสอบทักษะกล้ำเนื้อเล็ก และแบบทดสอบความรู้

กระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บและรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบเจาะจง (Purposive sampling)

1. กำหนดข้อมูลและตัวชี้วัด
2. กำหนดแหล่งข้อมูล
3. เลือกกลุ่มตัวอย่าง
4. เลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. นำเครื่องมือรวบรวมข้อมูลไปทดลองใช้
6. ลงมือเก็บรวบรวมข้อมูล

ระยะเวลาการเก็บข้อมูล

การศึกษานี้ทำการเก็บข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ระยะเวลาเก็บข้อมูล ตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 ถึง วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2562 จำนวน 8 ครั้ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธี

1. นำคำตอบจากแบบประเมินผลการพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย มาตรวจให้คะแนน โดยให้คะแนน 1 คะแนนสำหรับข้อที่ตอบถูก และให้ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด หรือตอบมากกว่า 1 ข้อ หรือไม่ตอบ
2. นำคะแนนของเด็กปฐมวัยทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบแบบประเมินผลการพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย ด้วยการทดสอบความมีนัยสำคัญของความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบก่อนและหลังการทดลองโดยใช้สูตร t-test Dependent
4. เปรียบเทียบผลการพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของกลุ่มทดลองระหว่างก่อนและหลังการใช้หนังสือนิทานประกอบภาพเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย

สถิติที่ใช้ ได้แก่ สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร(ล้วน สายยศ 2545 : 269)

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อกำหนดให้ $\bar{x}$ เป็นคะแนนเฉลี่ย

$\sum x$ เป็นผลรวมทั้งหมดของคะแนนในกลุ่ม

n จำนวนเด็กทั้งหมด

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร(ล้วน สายยศ 2545 : 273)

$$s = \frac{\sqrt{n \sum x^2 - (\sum x)^2}}{n(n-1)}$$

เมื่อกำหนดให้ n คือจำนวนข้อมูล

$\sum x^2$ ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัวยกกำลังสอง

$\sum x$ ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัว

การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานใช้สถิติทดสอบที่ t (t - test) แบบ *dependent samples* ค่าเฉลี่ย ใช้สูตร (ล้วน สายยศ 2545 : 310)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}}$$

เมื่อกำหนดให้

t

แทนค่าความแตกต่างระหว่างคะแนน ความสามารถในการใช้
กล้ามเนื้อเล็ก ก่อนและ หลังการทดลอง

$\sum D$

แทนผลรวมของผลต่างของคะแนนความ สามารถในการใช้
กล้ามเนื้อเล็ก หลังการทดลองกับก่อนการทดลอง

$\sum D^2$

แทนผลรวมของผลต่างยกกำลังสองของ คะแนนความสามารถใน
การใช้กล้ามเนื้อเล็ก ก่อนการทดลองกับหลังการทดลอง

n

แทนจำนวนนักเรียน

การเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ ของกลุ่มตัวอย่าง
ก่อน - หลัง การทดลอง

ตารางที่1 ผลเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่ม
ตัวอย่าง ก่อน – หลังการทดลอง (คะแนนเต็ม 15 คะแนน)

คนที่	คะแนนพัฒนาการพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจ		ความแตกต่างของคะแนนก่อน และหลังการทดลอง
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	
1	11	15	4
2	9	13	4
3	9	14	5
4	9	13	4
5	7	12	5
6	12	15	3
7	8	14	6
8	9	14	5
9	11	14	3
10	10	15	5
11	11	15	4
12	11	15	4
13	11	14	3
14	9	14	5
15	9	14	5
16	8	13	5
$\bar{x}$	9.62	14	4.37
s	1.41	.89	.88
$\sum x$	154	224	70

จากตารางที่ 1 แสดงว่าคะแนนพัฒนาการพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และการกระจายของคะแนนหลังการทดลองมีน้อยกว่าก่อนการทดลอง โดยกลุ่มตัวอย่างได้คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 9.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.41 ได้คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง 14 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.5

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ มุ่งตรวจสอบกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรม มีพัฒนาการพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มมากขึ้นหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนและหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยพัฒนาการพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยโดยการทดสอบค่าที (t-test) จากคะแนนก่อนและหลังการทดลอง มีรายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการทดลอง

การทดลอง	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>S.D</i>	<i>t</i>	Sig
ก่อนการทดลอง	16	9.62	1.41	2.36 ^{**}	.00
หลังการทดลอง	16	14	.89		

^{**} P<.01

จากตารางที่ 2 แสดงว่าหลังจากที่เด็กปฐมวัยได้รับการจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หนังสือนิทานประกอบภาพ พัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมจัดประสบการณ์การเรียนรู้หนังสือนิทานประกอบภาพมีพัฒนาการด้านอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น

การเปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนและหลัง
การทดลอง

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้เรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยของกลุ่มตัวอย่าง
ก่อนและหลังการทดลอง (คะแนนเต็ม 5 คะแนน)

คนที่	คะแนนความรู้เรื่องความฉลาดทางอารมณ์		ความแตกต่างของคะแนน ก่อนและหลังการทดลอง
	ก่อนทดลอง	หลังทดลอง	
1	3	5	2
2	2	4	2
3	2	4	2
4	2	4	2
5	1	3	2
6	3	4	1
7	1	3	2
8	2	4	2
9	3	5	2
10	2	4	2
11	4	5	1
12	4	5	1
13	4	5	1
14	4	5	1
15	2	4	2
16	3	5	2
$\bar{x}$	2.62	4.31	1.69
s	1.02	.70	.47
$\sum x$	42	69	27

จากตารางที่ 3 แสดงว่าคะแนนความรู้เรื่องความฉลาดทางอารมณ์หนังสือนิทานประกอบภาพ
 อารมณ์ดีเยี่ยมอารมณ์เสียใจร้องไห้อารมณ์แค้นอารมณ์รักกันอารมณ์ไม่สบายของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง
 สูงกว่าก่อนการทดลอง และการกระจายของคะแนนหลังการทดลองมีน้อยกว่าก่อนการทดลอง โดยกลุ่ม
 ตัวอย่างได้คะแนนเฉลี่ยก่อนการทดลอง 2.62 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.02 ได้คะแนนเฉลี่ยหลังการทดลอง
 4.31 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.70

เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้ มุ่งตรวจสอบกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการจัดกิจกรรม มีความสามารถในการ
 พัฒนาการความรู้ความเข้าใจความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยเพิ่มมากขึ้นหรือไม่ เมื่อเปรียบเทียบ
 ระหว่างก่อนและหลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรม ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถใน
 การพัฒนาความรู้ความเข้าใจความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยโดยการทดสอบค่าที (t-test) จาก
 คะแนนก่อนและหลังการทดลอง มีรายละเอียด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบพัฒนาการความรู้เรื่องอารมณ์จิตใจความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย
 ก่อนและหลังการทดลอง

การทดลอง	<i>n</i>	$\bar{x}$	<i>S.D</i>	<i>t</i>	Sig
ก่อนการทดลอง	16	2.62	1.02	2.71 ^{**}	.00
หลังการทดลอง	16	4.31	.70		

^{**} P<.01

จากตารางที่ 4 แสดงว่าหลังจากที่เด็กปฐมวัยได้รับการจัดกิจกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 หนังสือนิทานประกอบภาพ มีพัฒนาการความรู้ความเข้าใจความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ ที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 หนังสือนิทานประกอบภาพ มีพัฒนาการความรู้ความเข้าใจความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น

การสะท้อนผลการเรียนรู้

ประโยชน์ต่อผู้เรียน ผู้เรียนได้รับการพัฒนาจนเกิดทักษะ การใช้การวิจัยในการแสวงหาความรู้ เรียนรู้ ทฤษฎี แนวคิด หลักการและข้อค้นพบที่มีความหมายมีความเที่ยงตรง รู้จักวิเคราะห์ปัญหา การวางแผน การแก้ปัญหาหรือการพัฒนา เก็บรวบรวมข้อมูล สรุปผล นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ ผู้เรียนมีโอกาสดำเนินการ พัฒนาทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการบริหารจัดการเวลา ทักษะการสื่อสาร ทักษะประมวลผล และทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ประโยชน์ต่อครู ทำให้ครูมีการวางแผนทำงานในหน้าที่ของตนอย่างเป็นระบบ ได้แก่ วางแผนการจัด ประสบการณ์ ออกแบบกิจกรรมโดยให้ผู้เรียนใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ ผู้เรียน ประเมินผลการทำงานเป็นระยะโดยมีเป้าหมายชัดเจนว่าจะทำอะไรเมื่อไร เพราะอะไร และทำให้ทราบ ผลการกระทำว่าบรรลุเป้าหมายได้อย่างไร

ประโยชน์ต่อการศึกษา ผลของการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่มีการวิจัยเป็นฐานสามารถ นำมาเป็นข้อมูล ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครูเกี่ยวกับวิธีการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียนของครูแต่ละคน ซึ่งครูแต่ละคนสามารถจะประยุกต์และนำไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการจัดประสบการณ์ สำหรับเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง สรุปได้ว่าการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยโดยใช้การวิจัยเป็นฐานช่วยให้ ผู้เรียนได้รู้จักวิธีการแสวงหาความรู้จนกระทั่งสามารถนำไปใช้ในการค้นคว้าหาความรู้ที่มีอยู่รอบตัวและ เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา หรือเรียกว่าเป็นการศึกษาตลอดชีวิต ผู้เรียนจึงต้องเรียนรู้ที่จะแสวงหาความรู้ได้ด้วย วิธีการของตนเอง การเรียนรู้ที่ตัวเนื้อหาแต่อย่างเดียว จึงไม่ใช่เป้าหมายสำคัญของการเรียนการสอนในยุค ปฏิรูปการศึกษาอีกต่อไป

ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนรู้สูงขึ้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็น ฐาน ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้ที่ดี ประสบผลสำเร็จในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความสุขกับการเรียน

กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาคิดวิเคราะห์ผ่านกระบวนการแก้ปัญหา การเสาะ แสวงหา และการวิเคราะห์การประเมินซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

เป็นนวัตกรรมทางการศึกษา แผนการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยที่เอาข้อดีของการจัด กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐานมาเป็นสื่อทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ได้วิจัยและลงมือ ปฏิบัติจริง มีการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียนอย่างตั้งใจ ไม่เกิดความเบื่อหน่ายและมีความสุขทำให้ผู้เรียนมีความ เข้าใจในบทเรียนได้ง่ายขึ้น ส่งผลต่อการเรียนรู้ได้ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- [1] คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560
- [2] กุลยา ตันติผลาชีวะ การใช้หนังสือภาพสำหรับเด็กปฐมวัย กรุงเทพฯ:โชติสุขการพิมพ์ 2551
- [3] จารุณี ศรีเผือก.(2554).การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัย ที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน.ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการการเรียนรู้: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- [4] บุษบารัตน์ ศรีนวลไสว (2553) .การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทานประกอบภาพ.ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาคผนวก

1. หนังสือนิทานประกอบภาพเสริมสร้างความฉลาดทางอารมณ์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 1 เล่ม
2. แบบทดสอบความรู้ เรื่อง อารมณ์ดี ยิ้ม อารมณ์เสียใจ ร้องไห้ อารมณ์แสบป่วน อารมณ์รักกัน
อารมณ์ไม่สบาย
3. แบบสังเกตพฤติกรรมด้านอารมณ์จิตใจ
4. รูปภาพ

นิทานเรื่อง

หนู รู้สึก แบบ...???

เช้าวันนี้อากาศสดใส พระอาทิตย์ส่อง
แสงสว่าง หนูๆจะทำหน้าอย่างไรจะ
ไหนๆเรามายิ้มกันเถอะ

แบบทดสอบความรู้ความฉลาดทางอารมณ์

ให้ x ภาพที่ตรงกับคำถาม (ข้อละ 1 คะแนน)

1.เด็กคนไหนยิ้ม		
2.เด็กคนไหนร้องไห้		
3.เด็กคนไหนแบ่งปัน		
4.เด็กคนไหนรักกัน		
5.เด็กคนไหนไม่สบาย		

บันทึกการสังเกตพฤติกรรม

การสังเกตครั้งที่.....

ชื่อ ด.ช. ด.ญ.....อายุ.....ปี

วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.2561.....

กิจกรรม.....

สถานที่สังเกต.....

พฤติกรรม	1	2	3
คะแนน			
1.เด็กๆแสดงออกด้วยการยิ้ม			
2.เด็กๆแสดงออกร้องไห้			
3.เด็กๆแสดงออกการแบ่งปัน			
4.เด็กๆแสดงออกการรักกัน			
5.เด็กๆไม่สบาย			

ผู้สังเกต

หมายเหตุ

3 หมายถึง แสดงพฤติกรรมทำได้โดยจิตสำนึก

2 หมายถึง แสดงพฤติกรรมทำได้โดยครูกระตุ้นบางครั้ง

1 หมายถึง ไม่แสดงพฤติกรรม

แผนการจัดประสบการณ์
การจัดกิจกรรมการเล่นบทบาท

กิจกรรมที่ 1 แสดงอารมณ์ยิ้มแย้ม

วัตถุประสงค์

- 1.เพื่อให้เมื่อเด็กโกรธและไม่พอใจไม่แสดงออกให้เพื่อนเห็นได้
- 2.เพื่อให้เมื่อเด็กมีความพอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเด็กสามารถแสดงความสุขและมีความสุขได้
- 3.เพื่อให้เมื่อเด็กเห็นเพื่อนได้รับความเดือดร้อนเด็กสามารถแสดงความเห็นใจเพื่อนๆได้
- 4.เพื่อให้เด็กสามารถเล่าความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

สื่อ

- 1.หนังสือนิทานประกอบภาพ เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...???

วิธีดำเนินกิจกรรม

1.ครูให้เด็กดูส่วนประกอบของภาพบนหน้าปกหนังสือนิทานประกอบภาพ และถามเด็กว่ามีภาพนี้จะแสดงอารมณ์อะไรบ้าง

2.ครูเล่านิทาน เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...??? แสดงอารมณ์ยิ้มแย้ม

3.เด็กทำท่าทางตามภาพประกอบนิทานแสดงอารมณ์ยิ้มแย้ม ให้เด็กฟังซ้ำๆ โดยเปิด

หนังสือนิทานประกอบภาพ

4.สนทนาเกี่ยวกับภาพที่มีเนื้อหาในนิทานแสดงอารมณ์ยิ้มแย้ม

5.ครูซักถามเรื่องเกี่ยวกับนิทาน

5.1 หากเด็กๆแสดงอารมณ์สีหน้าบึ้งตึงผู้คนรอบๆตัวจะรู้สึกอย่างไร

5.2 เมื่อเราอยู่ร่วมกันเราจะต้องแสดงอารมณ์อย่างไร

6.เด็กและครูร่วมกันสรุปการแสดงออกทางอารมณ์กับสถานการณ์ต่างๆ

ประเมินผล

- 1.สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่แสดงการโกรธและไม่พอใจ
- 2.สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเล่นความรู้สึกของตนเอง
- 3.สังเกตและบันทึกพฤติกรรมเด็กที่แสดงความเห็นใจเพื่อน
- 4.สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่เด็กแสดงความสุขและมีความสุข

แผนการจัดประสบการณ์
การจัดกิจกรรมการเล่นบทบาท

กิจกรรมที่ 2 แสดงอารมณ์เสียใจ ร้องไห้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เมื่อเด็กโกรธและไม่พอใจไม่แสดงออกให้เพื่อนเห็นได้
2. เพื่อให้เมื่อเด็กมีความพอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเด็กสามารถแสดงความคิดเห็นและมีความสุขได้
3. เพื่อให้เมื่อเด็กเห็นเพื่อนได้รับความเดือดร้อนเด็กสามารถแสดงความเห็นใจเพื่อนๆ ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถเล่าความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

สื่อ

1. หนังสือนิทานประกอบภาพ เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...???

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้เด็กดูส่วนประกอบของภาพบนหน้าปกหนังสือนิทานประกอบภาพ และถามเด็กว่ามีภาพนี้จะแสดงอารมณ์อะไรบ้าง

2. ครูเล่านิทาน เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...??? แสดงอารมณ์เสียใจ ร้องไห้

3. เด็กทำตามทางตามภาพประกอบนิทานแสดงอารมณ์เสียใจ ร้องไห้ ให้เด็กฟังซ้ำๆ โดยเปิดหนังสือนิทานประกอบภาพ

4. สนทนาเกี่ยวกับภาพที่มีเนื้อหาในนิทานแสดงอารมณ์เสียใจ ร้องไห้

5. ครูซักถามเรื่องเกี่ยวกับนิทาน

5.1 หากเด็กๆเห็นเพื่อนร้องไห้เด็กๆจะทำอย่างไร

5.2 เมื่อเราอยู่ร่วมกันเราจะต้องแสดงอารมณ์อย่างไร (พลบโยน)

6. เด็กและครูร่วมกันสรุปการแสดงออกทางอารมณ์กับสถานการณ์ต่างๆ

ประเมินผล

1. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่แสดงการโกรธและไม่พอใจ
2. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเล่าความรู้สึกของตนเอง
3. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมเด็กที่แสดงความเห็นใจเพื่อน
4. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่เด็กแสดงความคิดเห็นและมีความสุข

แผนการจัดประสบการณ์
การจัดกิจกรรมการเล่นบทบาท

กิจกรรมที่ 3 แสดงอารมณ์ปวดท้องเข้าห้องน้ำ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เมื่อเด็กโกรธและไม่พอใจไม่แสดงออกให้เพื่อนเห็นได้
2. เพื่อให้เมื่อเด็กมีความพอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเด็กสามารถแสดงความคิดเห็นและมีความสุขได้
3. เพื่อให้เมื่อเด็กเห็นเพื่อนได้รับความเดือดร้อนเด็กสามารถแสดงความเห็นใจเพื่อนๆ ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถเล่าความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

สื่อ

1. หนังสือนิทานประกอบภาพ เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...???

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้เด็กดูส่วนประกอบของภาพบนหน้าปกหนังสือนิทานประกอบภาพ และถามเด็กว่ามีภาพนี้จะแสดงอารมณ์อะไรบ้าง

2. ครูเล่านิทาน เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...??? แสดงอารมณ์ปวดท้องเข้าห้องน้ำ
3. เด็กทำตามทางตามภาพประกอบนิทานแสดงอารมณ์ปวดท้องเข้าห้องน้ำ ให้เด็กฟังซ้ำๆ

โดยเปิดหนังสือนิทานประกอบภาพ

4. สนทนาเกี่ยวกับภาพที่มีเนื้อหาในนิทานแสดงอารมณ์ปวดท้องเข้าห้องน้ำ
5. ครูซักถามเรื่องเกี่ยวกับนิทาน
 - 5.1 หากเด็กๆปวดท้องเข้าห้องน้ำจะอย่างไร
 - 5.2 เมื่อเราอยู่ร่วมกันเราจะต้องแสดงอารมณ์อย่างไรเมื่อปวดท้องเข้าห้องน้ำ
6. เด็กและครูร่วมกันสรุปการแสดงออกทางอารมณ์กับสถานการณ์ต่างๆ

ประเมินผล

1. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่แสดงการโกรธและไม่พอใจ
2. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมการเล่าความรู้สึกของตนเอง
3. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมเด็กที่แสดงความเห็นใจเพื่อน
4. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่เด็กแสดงความคิดเห็นและมีความสุข

แผนการจัดประสบการณ์

การจัดกิจกรรมการเล่นตามประกอบภาพ

กิจกรรมที่ 4 แสดงอารมณ์เจ็บปวดจากอุบัติเหตุ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เมื่อเด็กโกรธและไม่พอใจไม่แสดงออกให้เพื่อนเห็นได้
2. เพื่อให้เมื่อเด็กมีความพอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเด็กสามารถแสดงความสุขและมีความสุขได้
3. เพื่อให้เมื่อเด็กเห็นเพื่อนได้รับความเดือดร้อนเด็กสามารถแสดงความเห็นใจเพื่อนๆ ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถเล่าความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

สื่อ

1. หนังสือนิทานประกอบภาพ เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...???

วิธีดำเนินการกิจกรรม

1. ครูให้เด็กดูส่วนประกอบของภาพบนหน้าปกหนังสือนิทานประกอบภาพ และถามเด็กว่ามีภาพนี้จะแสดงอารมณ์อะไรบ้าง

2. ครูเล่านิทาน เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...??? แสดงอารมณ์เจ็บปวดจากอุบัติเหตุ
3. เด็กทำตามทางตามภาพประกอบนิทานแสดงอารมณ์เจ็บปวดจากอุบัติเหตุ ให้เด็กฟังซ้ำๆ

โดยเปิดหนังสือนิทานประกอบภาพ

4. สนทนาเกี่ยวกับภาพที่มีเนื้อหาในนิทานแสดงอารมณ์เจ็บปวดจากอุบัติเหตุ
5. ครูซักถามเรื่องเกี่ยวกับนิทาน
 - 5.1 หากเด็กๆเห็นเพื่อนร้องไห้เด็กๆจะอย่างไร
 - 5.2 เมื่อเราอยู่ร่วมกันเราจะต้องแสดงอารมณ์อย่างไรเมื่อปวดท้องเข้าห้องน้ำ
6. เด็กและครูร่วมกันสรุปการแสดงออกทางอารมณ์กับสถานการณ์ต่างๆ

ประเมินผล

1. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่แสดงการโกรธและไม่พอใจ
2. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่เล่าความรู้สึกของตนเอง
3. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมเด็กที่แสดงความเห็นใจเพื่อน
4. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่เด็กแสดงความสุขและมีความสุข

แผนการจัดประสบการณ์
การจัดกิจกรรมการเล่นบทบาท

กิจกรรมที่ 5 แสดงอารมณ์ตลก ขบขัน สนุกสนาน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เมื่อเด็กโกรธและไม่พอใจไม่แสดงออกให้เพื่อนเห็นได้
2. เพื่อให้เมื่อเด็กมีความพอใจในสิ่งใดสิ่งหนึ่งเด็กสามารถแสดงความสุขและมีความสุขได้
3. เพื่อให้เมื่อเด็กเห็นเพื่อนได้รับความเดือดร้อนเด็กสามารถแสดงความเห็นใจเพื่อนๆ ได้
4. เพื่อให้เด็กสามารถเล่าความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตนเองได้

สื่อ

1. หนังสือนิทานประกอบภาพ เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...???

วิธีดำเนินการ

1. ครูให้เด็กดูส่วนประกอบของภาพบนหน้าปกหนังสือนิทานประกอบภาพ และถามเด็กว่ามีภาพนี้จะแสดงอารมณ์อะไรบ้าง

2. ครูเล่านิทาน เรื่อง หนูรู้สึกแบบ...??? แสดงอารมณ์ตลก ขบขัน สนุกสนาน

3. เด็กทำตามทางตามภาพประกอบนิทานแสดงอารมณ์ตลก ขบขัน สนุกสนาน ให้เด็กฟังซ้ำๆ โดยเปิดหนังสือนิทานประกอบภาพ

4. สนทนาเกี่ยวกับภาพที่มีเนื้อหาในนิทานแสดงอารมณ์ตลก ขบขัน สนุกสนาน

5. ครูซักถามเรื่องเกี่ยวกับนิทาน

5.1 หากเด็กๆ สนุกสนาน มีความสุขจะแสดงสีหน้าอย่างไร

6. เด็กและครูร่วมกันสรุปการแสดงออกทางอารมณ์กับสถานการณ์ต่างๆ

ประเมินผล

1. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่แสดงการโกรธและไม่พอใจ
2. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่เล่าความรู้สึกของตนเอง
3. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมเด็กที่แสดงความเห็นใจเพื่อน
4. สังเกตและบันทึกพฤติกรรมที่เด็กแสดงความสุขและมีความสุข